

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/240/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214719
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214719.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/242/2012-111 zo dňa 24. januára 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Martin. Za preukázanú považoval (aj vzhľadom na závery odvolacieho súdu v rámci prieskumu procesných prvostupňových rozhodnutí) okolnosť predbežného prerokovania nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

V rámci meritórneho posúdenia vychádzal zo skutočnosti, že v dotknutej exekučnej veci (sp. zn. tamojšieho súdu 17Er/2456/2011) bola dňa 1.8.2011 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd predmetnú žiadosť (už) uznesením zo dňa 30.5.2011 (t.j. s odstupom 4 dní - v lehote kratšej ako 15 dní) zamietol. Okresný súd zdôraznil, že navrhovateľ (v pozícii oprávneného) nenapadol toto uznesenie odvolaním; uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19.11.2011. Nadväzne uzavrel, že v predmetnom procese nedošlo k prieskumu v konaní. Navrhovateľom tvrdená škoda - predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom priznanej rozhodcovským rozsudkom - tomuto nemohla vzniknúť ani titulom nezákonného rozhodnutia, s ktorým (čisto teoreticky) by mohla súvisieť; dotknuté uznesenie totiž nebolo zrušené.

Ak navrhovateľ mienil predložiť znalecký posudok ohľadne aplikácie európskeho práva, mal tak urobiť v exekučnom konaní a nie až v prebiehajúcom spore. Okresný súd dodal, že aplikácia práva, vrátane noriem Európskej Únie nie je odbornou otázkou v zmysle § 127 O.s.p.; aj z daného titulu zamietol návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania takýmto posudkom.

Okresný súd zopakoval, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup, ani existencia nezákonného rozhodnutia a teda nebola splnená (základná) podmienka vyžadovaná zákonom č. 514/2003 Z.z. pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v spore úspešnému odporcovi právo na ich náhradu nepriznal s poukazom na to, že v danom štádiu konania mu trov preukázateľne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Namietal, že za situácie, kedy sa odporca k návrhu nevyjadril a zároveň bolo potrebné vykonať dokazovanie listinami založenými v exekučnom spise, nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Taktiež však (súčasne) namietal, že okresný súd nesprávne prejednal vec v jeho neprítomnosti, lebo (on) predložil riadne zdôvodnenú žiadosť o zrušenie pojednávania. Pokiaľ súd ignoroval predmetnú žiadosť, odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. V tejto spojitosti nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam a prednesom odporcu, k vykonaným dôkazom a ani sám nemohol navrhnúť dôkazy na podporu jeho tvrdení, preto došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti. Tvrdil, že pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, musel (vo všeobecnosti) o tom informovať účastníkov a umožniť im reagovať. Upozornil, že pôvod listinných dôkazov nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Zároveň si okresný súd obsah a rozsah dokazovania určil (bez akéhokoľvek zdôvodnenia) sám.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a je tiež v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd.

Súdu prvého stupňa navrhovateľ vytýkal (i) viacero omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil. Pokiaľ odporca nepredložil písomné vyjadrenie k návrhu, bol súd povinný rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie. Odvolateľ dodal, že konečné (meritórne) rozhodnutie neprichádzalo do úvahy tiež preto, že okresný súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o jeho návrhu na prerušenie konania.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný. Svojim postupom - bezdôvodnou neúčastťou na súdnom pojednávani - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávani by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť. V tejto súvislosti sú potom ďalšie jeho námietky dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Termín pojednávania v súdnej veci (na deň 24.1.2014) prvostupňový súd určil 2.12.2013 a právnomu zástupcovi navrhovateľa bolo predvolanie doručené dňa 6.12.2013. Až dňa 16.1.2014 bol konajúceму súdu doručený elektronickým podaním návrh navrhovateľa „na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“.

Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zväziť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a konať i v neprítomnosti účastníkov. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prietahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Novelizované ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho

elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup dôsledne nevyužil, čo však nepredstavuje vadu (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v konkrétnostiach (podanie žiadosti o odročenie pojednávania v krátkom časovom predstihu pred jeho termínom, hoci o tvrdenom dôvode odročenia pojednávania mal navrhovateľ vedomosť bezprostredne po doručení predvolania, nedodržanie predpísaných náležitostí takejto žiadosti) súdeného prípadu nedosahuje ani intenzitu potrebnú pre konštatovanie relevantného porušenia práva účastníka konania.

Vyjadrenie odporcu k návrhu navrhovateľa bolo okresnému súdu doručené až po expedovaní účastníkom predvolania na termín pojednávania. Zároveň ide o vyjadrenie navrhovateľovi „chronicky známe“, ktoré je totožné v stovkách obdobných vecí/konaní vedených medzi navrhovateľom a odporcom. V posudzovanej veci odporca výslovne zdôraznil, že sa jedná o vyjadrenie pre všetky obdobné prípady sporu účastníkov prejednávané a rozhodované zákonnou sudkyňou (v súdnom oddelení 10C). Nadväzne je akceptovateľným postup okresného súdu, keď oboznámenie s obsahom dotknutého vyjadrenia ponechal na samotné pojednávanie.

Nemožno sa stotožniť s tvrdením navrhovateľa ohľadne konania „vylúčeného“ sudcu. Zákonný sudca sa vo veci necítil byť zaujatý a vo vzťahu k obsahovo zmätočnému podaniu navrhovateľa (o.i. formulujúcemu neexistujúci inštitút „generálnej námietky zaujatosti“) platí záver odvolacieho súdu (uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/74/2013 z 28.3.2013; doručené navrhovateľovi 18.4.2013). Preto nebol/nie je dôvod na rozhodovanie o nevznesenej námietke zaujatosti. Ani v posudzovanom odvolaní neuviedol odvolateľ žiadne iné/d ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať vylúčenie zákonného sudcu.

Nenáležitým je tvrdenie odvolateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu nevyčkania na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V súdnej veci totiž návrh na prerušenie konania podaný nebol, niet preto rozhodnutia, na právoplatnosť ktorého by bolo možné/potrebné vyčkať. Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, v ktorej navrhovateľ na jednej strane vytyka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo nepripustné rozhodnúť bez nariadenia. Taktiež mylnou je úvaha odvolateľa o povinnosti súdu, v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolností, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané (aj) oboznámením obsahu exekučného spisu sp. zn. Okresného súdu Martin 17Er/2456/2011 - ktorý dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu - označením povinného a spisovej značky exekútora) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (jeho str. 11; č.l. 121 spisu). Z uvedeného vyplýva, že zásadný dôkaz, na základe ktorého súd dospel k svojmu záveru je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ a súd teda rozhodol na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania, iniciovaného práve navrhovateľom.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní) v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. K žiadnemu zo zásadných záverov okresného súdu (t.j. predovšetkým záver o rozhodnutí v zákonom stanovenej lehote, neexistencii nesprávneho úradného postupu, ani nezákonného rozhodnutia), na ktorých založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie, odvolateľ nepredložil relevantnú, resp. vôbec žiadnu protiargumentáciu. Fakticky sa obmedzil na všeobecné konštatovania („nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach“, „konajúci súd sa musí vysporiadať s všetkými vytykanými zložkami nesprávneho úradného postupu“), ktoré sú len opakovaním návrhu bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody napadnutého rozhodnutia.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil v meritórnej časti napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods.1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.